

תוספת שבת

שים לב!

במוצאי שבת
עוברים לשעון
חורף זמן הדלקת
נרות בשבוע הבא
מקדים בשעה

זמני הדלקת נ שבת מוקדם שבת פרשת נח
ירושלים: 5:18 מוקדם: 5:08
בני ברק: 5:32 מוקדם: 5:22
מודיעין עילית: 5:27 מוקדם: 5:17
חיפה: 5:24 מוקדם: 5:14

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

חידוש נפלא ללומדי הדף היומי: איך אפשר לאכול בשר ביום חול ולקיים בזה עונג שבת?

בגמ' בכתובות קי: כתוב בספר בן סירא כל ימי עני רעים והאיכא שבתות ויו"ט, כדשמואל דאמר שינוי וסת תחילת חולי מעים, ומאידך הגמ' בביצה טז. לגבי ב"ש שאכל כל השבוע לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אומר זו לשבת וכו' נמצא אוכל כל ימי השבוע לכבוד שבת, פירש רש"י מתוך שהיה אוכל הרזה בחול היה אוכל השמינה בשבת, וצריך להבין מה עניין אכילת חול לשבת, וכי אם לא היה אוכל בחול לא היה אוכל השמינה בשבת? וביאר הכתב סופר (יתרו) עפ"י הגמ' הנ"ל בכתובות שב"ש אכל בשר בחול רק כדי שיתרגל ויוכל לאכול בשר בשבת בלי שיצטער משינוי הוסת, וזהו כוונת רש"י, שהרי לא יתכן ששמאי סתם אכל בשר כל יום בחול שהרי כתוב (דברים י כ) כי ירחיב ה' אלוך את גבולך וכו' אז תאכלו בשר.

מרבן רשכבה"ג הגראמ"מ שך זצוק"ל בדברים אקטואלים ביותר על חובתינו לשמירת השבת

"...יש אצלנו אנשים שהם אדישים, אנחנו לא מתערבים בפוליטיקה, בין כה ובין כה לא יעזור, הוא יישב בביתו לא הולך להצביע, אוי זה לא חכמה, אחרי מאה ועשרים שנה הוא יהי' נתבע מהקב"ה על חילול שבת באילת, על חילול שבת בבאר שבע, אף שהוא אף פעם לא היה שם, מפני שלו היה כן הולך להצביע והי' מוסיף נציגות, והיו יותר נציגים חרדים, היה אפשר לפעול יותר, היה אפשר לקיים את החוק לעשות כן שבת, אז לא היה חילול שבת שם, אם הוא יכול לפעול בעצמו והוא יושב בשקט, אני יושב בשקט אני לא מתערב, אי! סימן שלא כואב לו, שלא איכפת לו אם יש חילול שבת, לא איכפת לו אם יש שם גזירות על הדת, אם הי' איכפת לו לא היה יושב בשקט.

המשך דברי חיזוק ממרבן הגר"נ קרליץ זצוק"ל בענין כבוד השבת והשימוש בחשמל כשר בשבת

מוכן, ויהיה יושב ומצפה בכובד ראש כמבואר ברמב"ם, וישמח בביאת השבת כמ"ש בשו"ע. וכבר כתב במ"ב ובפרט בימים הקצרים ומכל שכן כשרואה שכבר הוא סמוך לשבת שאז הוא מחויב לעסוק בכל כחו וכו'.

דברי רבינו בחובת השימוש בחשמל כשר - גנרטור.

היות שעדיין לא זכינו שיצור החשמל בארץ הקודש, נעשה באופן שאין בו חשש חילול שבת, יש לסדר חשמל ומים לכבוד שבת באופן שאין בהם שום חשש חילול שבת ר"ל, וידוע מה שכתב מרבן החזו"א בענין זה. ואף במקרה שתפקידו לשמור על המאכלים שלא יתקלקלו אין להשתמש בחשמל שמיצור ע"י חילול שבת דנהנה מחילול שבת [אם לא כאשר הוא לצורך פקוח נפש כגון תינוק וכדו']. וגם בזמנינו שישנם מכונות ליצור חשמל שמופעלים ע"י מחשבים וכיו"ב אעפ"כ יש בזה חילול שבת וכידוע, ואיסור השימוש בחשמל בשבת ויו"ט במקומו עומד. ויה"ר שנזכה בקרוב שישונו בתשובה ויקבלו עליהם שמירת שבת כהלכתה וכל יצור החשמל יהיה ע"פ דין התורה"ק.

כששכנים מתלוננים שהגנרטור שמספק חשמל לבתי כנסיות ללא חשש חילול שבת מפריע להם ע"י הרעש או העשן וכדו', דבר זה שיש בו חילול ה' אינו מתיר הנאה מחילול שבת, ועדיף שיסגרו כל בתי הכנסיות בעיר ויתפללו כל אחד בביתו מאשר ליהנות מחילול שבת. הוצאות לשימוש בחשמל ומים שאין בהם חשש חילול שבת, פשיטא דהוי בכלל "הוצאות שבת".

מדברי רבינו

כתוב בתורה זכור את יום השבת לקדשו. ופירשו הנביאים דחייבים לכבד את השבת. ונתבאר בש"ס מס' שבת קי"ט רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבת, אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה, רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת ואמר בואי כלה בואי כלה, ע"כ. והיינו דצורת כבוד השבת שידמה בנפשו את השבת כאורח גדול וחשוב מאוד הבא אליו, וכמו שאמר ר' חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבת אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה, הרי שדימו השבת למלך הבא אלינו, וכמובן כאשר מלך בא לעיר צורת הכבוד הוא לצאת לקראתו, ולכן יש ענין וחשיבות לצאת לקראת השבת.

עוד מבואר שם בגמ' ההכנה והטירחה בערב שבת, רבה בר רב הונא איקלע לבי רבה בר רב נחמן, קריבו ליה תלת סאוי טחיי, א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא, אמרו ליה מי עדיפת לן מיניה, פרש"י, כלום אתה חשוב לנו מן השבת, לכבוד שבת הכננום ולא היינו ידועים שתבוא. רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפנא קמייהו. הרי לנו הנהגת האמוראים להמחיש את הקבלת פני שבת כאילו מגיעים לביתו גדולי הדור. ונמשיל לעצמנו, אדם שידוע שיגיע לביתו גדול הדור בשעה מסוימת, בודאי ידאג שכל הבית והפציו והמאכלים יהיו מוכנים במקומם לפני זמן הגעת האורח, ולא שיגיע האורח והוא עדיין באמצע הכנותיו, ק"ו שבת קודש שבזמן הראוי לקבלת שבת יהיה הכל

וקודש בהרבה מלאכות המסתעפות מכך... שעל ידי זה הרי הוא דורש ומכריח את הפועלים להוסיף בהבערה ומלאכה עבודה, והרי הוא עובר בלפני עור, ואף חמור מזה, שהרי נעשה שותף במעשיהם. ואין מקום להסתמך על הצורך לייצר חשמל עבור חולים שיש בהם סכנה בבתים ובבתי חולים, שהרי מוסיפים עוד חומרי בעירה עבור הבריאים, והמפעיל מכשירי חשמל מערב שבת לשבת מחייבם להוסיף במלאכות בעבורו. וכל הנ"ל מלבד בעיית השימוש בחשמל בשבת שאסור מטעם חילול ה' הנורא הנזכר לעיל, ואיסור מעשה שבת שכרוך בזה, ואף "המבשל לחולה אסור לבריא משום גזירה שמא ירבה לבריא", וכ"ש בנידון דידן שוודאי מרבים לבריא... (תודה למערכת "חוט שני")

דברי חיזוק על מתנת השבת - מרבי אשר קובלסקי שליט"א מתוך העלון פניני הפרשה

לכך זמן ומחשבה, להתבונן במשמעות של השבת, לחיות את המתנות הרבות הטמונות בה, להתענג על האוצרות שניתנו לנו ביום הזה. כדי לנצל את השבת היטב כדאי להקדיש זמן ללמוד ולדעת את הלכות שבת היטב, להשקיע כוחות בשירת זמירות השבת מתוך אוזירה מרוממת, להתייחס לסעודת השבת בכובד ראש כסעודה רבת הוד! אם מגיע יום השבת, והאדם עוסק בעיקר בשינה בקריאה או באכילה, הרי מחמיץ הוא חלילה את החוויה הרוחנית הקסומה הטמונה ביום הזה. ומידה טובה מרובה: כשאדם מתרגש בשירת ה'לכה דודי', נלהב כשהוא מקדש על היין, לבו כוסף באמירת ה'נשמת' וכל איבריו צוהלים בשירת 'שמחו במלכותך', אז הוא מתחבר באמת למתנה שניתנה לו, וממילא הוא זוכה בהשפעותיה הברוכות העצומות!

חז"ל מגלים לנו שכל השומר שבת כהלכתה מוחלין לו על כל עוונותיו, ואפילו עבד עבודה זרה! במחשבה ראשונה, מחילת העוונות הזו נראית מוגזמת, היתכן ששמירת שבת היא בה כדי לכפר על כל העבירות כולל אלו החמורות ביותר? מהו סוד כוחה של השבת היכולה לנקות את האדם מכל חטא ועוון?! התשובה היא, על פי האמור: כי האדם השומר שבת כהלכתה, מתחבר לערכיה הפנימיים, ומתרפק על בורא עולם ביום השבת בחיבה, הרי שעצם חוויית השבת מהווה עבורו 'תחנת תשובה' נפלאה, הוא שב ומתרפק על אבינו שבשמים באהבה גלויה. הוא לא רק 'שומר שבת' ונמנע מעשיית מלאכה, הוא ממנף את השבת לחוויה מרוממת, הוא הופך את השבת למקפצה אל אביו שבשמים, ולכן עוונותיו נמחלים והוא זך וטהור!

אחים יקרים! עוד לפני כניסת השבת נתבונן באורה העומד להפציע, נחשוב איך נוכל לנצל את יום השבת, כדי לכבוש בעזרתו יעדים רוחניים, כדי להתמלא באמצעות היום הזה בכוחות נפש להתעלות מעלה. ההתבוננות הזו מעניקה ליום השבת את המשקל הראוי לו, ומאפשרת לו להטעין אותנו בכל אותם כוחות נכספים! וככל שנדע את הלכות שבת על בוריין היטב ולא נטעה חלילה, ככל שנזכה לשורר לה' ביום השבת בהתרגשות, ככל שננצל את יום השבת לעיסוק מרומם בקשר הקרוב שלנו עם אבא שבשמים, כך נזכה לאור השבת במלוא תפארתו, כך נזכה לשמוח באמת בשמחת השבת

ובמכתב כתב: הן ידוע בשער בת רבים דברי מרן החזו"א זללה"ה בחומר איסור ההנאה מחשמל המיוצר בחילול שבת, שבהנאתו מכך מראה שאינו חש לחילול שבת שלהם, ועוד נהנה ומשתמש מזה, והתבטא החזו"א: "היאך אדם מסוגל ליהנות ממעשה שבת שיהודים אחרים עושים". אך לצערינו נשתנו פני הדברים וחומרם, והוברר שגם אם אינו נהנה, עצם הפעלת מכשירי החשמל מערב שבת אסורה מדינא, היות ומאז שחברת חשמל עברה לשימוש בפחם, החשמל מיוצר באופן קבוע ומתמיד ברובו ע"י הבערת פחם, והדבר נעשה ע"י פועלים יהודים. וכן הוברר עפ"י מומחים שריבוי הבערת הפחם תלויה בכמות הצריכה של הצרכנים, נמצא שכל הפעלת מוצרי חשמל של הצרכנים אפילו הופעלו מערב שבת, גורמת במישרין לריבוי חילול שבת

המתנה הגדולה והיקרה ביותר בה זכינו, היא השבת האהובה. זוהי המצוה היחידה אשר נותן התורה בעצמו מכנה אותה בשם 'מתנה טובה', וכל מי שזוכה להתענג על השבת יכול להעיד שאין עונג גדול ונפלא ממנה. העובדה שפעם בשבוע היקום כולו עוצר מלכת, וכולנו מתכנסים ליממה רוויית הוד וקשר של קיימא עם בורא עולם, היא אכן מתנה טובה ויקרה שכולנו זוכים ליהנות ממנה. וכשזוכים בכזו מתנה יקרה, השאלה היא כיצד מנצלים אותה היטב. הלא ברור הדבר, שכל יהודי השומר שבת - זוכה לאורה ולנועם יופיה, איש כפי מעלתו. אבל כיצד מנצלים את יום השבת היטב? כיצד נוטלים ממנו כח לשבוע שלם של עשייה? איך ממנפים את הקשר עם בורא עולם שנחשף בשבת קודש במלוא יפעתו, ומעניקים לו באופן קבוע?!

התשובה לכך טמונה בדברי חז"ל, שמגדירים את הקשר בין עם ישראל ליום השבת כמו קשר בין שני בני זוג. דברי חז"ל במדרש: 'אמרה שבת לפני הקב"ה: לכל הבריות יש בני זוג ולי אין! אמר לה הקב"ה: כנסת ישראל היא בן זוגך'. כלומר, הקשר בין יום השבת לעם ישראל הוא כמו הקשר בין שני בני זוג. כאן טמון מסר עמוק החושף את ההשפעה הדרמטית של יום השבת על היהודי: ברי לכל כי אדם המקים את ביתו ונישא בשעה טובה, שוב אינו אותו האדם שהיה לפני כן, שכן הנישואין הם השלמת האישיות שלו, מעתה מחוייב הוא לבית שבנה, הוא זוכה לעוצמות נפש כבירות ולחידוד יכולותיו כחלק מהקמת הבית. אדם שאינו נשוי הוא פלג גופא, ואילו נישואין נותנים לו את היכולת למצות את כוחותיו, למנף את כשרונותיו, ולהתקדם במעלה חייו בכוחות מתוגברים. כך גם השבת: היא אינה רק שורה בלוח השנה, לפיה בסיום כל שבוע יש יום חופש. יום השבת כמוהו כתחנת כח אנרגטית רבת השפעה, מי שמנצל אותה היטב, זוכה לצאת ממנה עם כלים רוחניים שמשלמים את האישיות שלו, מי שזוכה להתענג על השבת ולחוות אותה כראוי, נוטל ממנה שפע של כוחות וברכה לכל ימות השבוע!

ובאותו אופן בדיוק, על בסיס אותו דימוי, הרי כל אחד יודע שהאדם נדרש להקדיש זמן ומאמץ למען הקמת ביתו, מוכרח הוא לייחד תשומת לב ומחשבה לבית אותו בנה, על מנת שבאמת יגשים את תכליתו הראויה ויהווה חממה תומכת ומחזקת. כך גם בעניין השבת: כדי לזכות בשפע אוצרותיה, על האדם להקדיש